

A "Tanács" házáról

Irott források tanúsága szerint az egykori mezőváros, Szombathely ügyeinek intézésére 1607-től a Piac-tér és a Gyöngyös utca sarkán álló épület szolgált. Ma háromemeletes lakóház áll a helyén /Köztársaság tér 16./.

A város fejlődése, a tanács által intézésre váró ügyek szaporodása 1837-ben azonban arra indították a város vezetőit, hogy új otthont keressenek a városházának.

Erre a célra a Kám utcai elemi iskola /ma Alkotmány u.6./ néhány helyiségét alakították át, egyuttal javaslat született új, korszerű városháza építésére.

A kivitelezést az 1848-as szabadságharc és az azt követő időszak politikai-gazdasági helyzete egy ideig hátráltatta.

Az építés megkezdésére 1877 decemberében hozott határozatot a tanács. A tervezésre Hauszmann Alajos egyetemi tanár kapott megbízást. . .

Feladatul a városháza és vele egy épületben lévő színház tervének elkészítését kapta. Az építkezés 1878. nyarán kezdődött el, és 1879. augusztus 23-án avatták fel az új városházát /a mai Pártszékház helyén/, majd 1880. augusztus 19-én a 350 személyes színházat is. Ez utóbbit azonban építési hibák miatt rövid idő múltán be kellett zárni.

A tanácsháza sorsát 1945. március 4-én bombatámadás pecsételte meg - az épület megsemmisült.

A hivatalokat kezdetben öt különböző helyre telepítették, míg végül egy helyen, a Kőszegi u. 23-ban találtak átmeneti otthonra.

A felszabadulás után előbb 1946-ban, majd 1973-ban született döntés az új tanácsháza építésére.

Az 1976-ban beérkezett pályamunkák közül Horváth László /KÖZTI/ tervei szerint elkezdődött a kiviteli munka.

Az épület belsőépítésze Fehérvári Sándor, gépésztervezője Unger Tamás, villamostervezője Nagy Lajos. Kivitelezője a Vas megyei Állami Építőipari Vállalat. Nagyobb alvállalkozók: Szombathelyi Építőipari Szövetkezet, CSŐSZER, Kőfaragó és Épületszobrászati Vállalat, Kórház és Röntgenteknikai Vállalat.

Az építkezést a Vas Megyei Beruházási Vállalat szervezte és koordinálta. Az eredeti tervhez viszonyítva csökkentett program valósult meg, a koncepció azonban változatlan maradt: Városháza épüljön, azokkal a közösségi helyiségekkel, amelyek elsősorban az állampolgárok szolgálatára, megtisztelésére hivatottak. Teremtsen az ügyfélfogadás számára korszerű és kulturált feltételeket. Az apparátus munkahelyén túl, legyen a lakosság és a tanács szoros és sokoldalú kapcsolatának színtere.

Ebben a felfogásban épüljön a reprezentatív házasságkötő terem, a rangos nemzetközi tanácskozásoknak is otthont adható VB-terem és tanácsterem. A városháza elnevezés is őrizze a hagyományt, utaljon arra, hogy az épület nemcsak a városi tanács irodaháza, hanem funkciójában több annál: a város háza - a közélet fontos színtere.

A kivitelezés időszakában a város vezető párt és tanácsi testülete többször kényszerült az építkezés ütemének mérséklésére. Előnyt kapott a lakásépítés, a gyermekintézmény fejlesztési program, az iskolaépítés, a kórházrekonstrukció, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ, és a Fedett-uszoda építése.

E fontos beruházások sorában az utolsóhelyen szerepelt a városháza. Ez az oka a kívánatosnál hosszabb idejű építkezésnek. A munkálatok lényegében 1982. végén befejeződtek. A birtokbavétel 1983. január közepén történt, azóta zavartalan az ügyfélforgalom.

Az építkezés beruházási költsége 106 millió forint.

6.572 m² a hasznos alapterület, a közösségi helyiségeken kívül 123 különböző célú szoba van. A fűtött légtér 27.000 m³. Az épület cölöpalapozású, monolit vasbeton szerkezet.

Az épület földszintjén kapott helyet a reprezentatív házasságkötő terem, s a központi ügyfélszolgálati iroda. Az I. emeleten van a tanácsterem, a végrehajtó bizottság ülésterme, s itt alakították ki a tisztségviselők dolgozószobáit.

A II. emelet a gépészet és egyéb technikai felszerelések szintje, a III-VI. szinten helyezkednek el a szakigazgatási szervek irodái.

A városháza átadásával a tanács több, a lakosság érdekét szolgáló változtatást is bevezetett. A földszinti ügyfélszolgálati irodában intézhetik az állampolgárok közel 30 féle ügyüket.

/Munkakönyvváltás, munkero-közvetítés, adóbevallás, adóigazgatás, teleknyilatkozat, lakcim ki- és bejelentkezés, hatósági bizonyítvány, lakásigénylés, különböző szociálpolitikai ügyek, ut-járdabontás engedélyezése, közterületfoglalás engedélyezése, iparral, kereskedelemmel kapcsolatos tájékozódás és ügyintézés, stb./

A lakcimváltozást a különböző szolgáltató vállalatokkal /Posta, ÉDÁSZ, TÁVHŐ, stb./, ebben a helyiségben kitöltött nyomtatványon is közölhetik.

A Városháza több értékes képző- és iparművészeti alkotással is gazdagodott.

A házasságkötő terem főfalát kitöltő 23,5 m²-es goblein a terem funkciójából eredő témát dolgoz fel.

A terem belső építészeti megoldásához harmónikusan illeszkedő műalkotás a társvalasztás, a családi élet melegének, meghittségének művészei kifejeződése.

E. Tassy Klára festő-textilművész a boldogság szimbólikus megjelenését a goblein meleg színeivel, motívumainak megválasztásával, harmónikus elrendezésével közvetíti a befogadó számára.

A Városháza előcsarnokába lépett Váró Márton szobrászművész
plasztikus fadomborműve fogadja.

A fekete dióból készült 22 m-es friz a bejárattal szemben a
fal teljes hosszában kitölti a teret.

Városunk ókori multjára utaló műalkotás torzó szerű allegó-
rikus figurái az antik művészet letisztultságával emelkednek
ki a háttér dinamikus hullámzásából - mintegy a letűnt idők
tengeréből.

A klasszikus görög-római építészetből ismert friz-kompozici-
ókat tudatosan tükröző mű egyéni módon archaikus épületelem,
ugyanakkor a Savariára utaló gondolati-érzelmi mondanivaló
szimbólikus kifejeződése is - ezzel nem kiegészítője, hanem
szerves része az épületnek.

Városunk történeti rétegződésének művészi bemutatása az alap-
gondolata a sárvári születésű Mészáros László festőművész pan-
nójának.

A 20 m-es műalkotás a VB-terem reneszánszos belső teréhez il-
lő, finom, rajzos, kaligrafikus - a nagy színeket mellőző fest-
mény, történeti rétegekkel. A rétegek iver a római alapoktól a
középkoron keresztül a barokk hatalmas épületein át a két vi-
lágháboru közötti időszak iparosodását érintve a felszabadu-
lásig, illetve a mai modern nagyvárosig huzódik.

Ezért felterjesztették Munkácsy díjra, de nem kapta meg, újabb
alkotása az új szülészeten.

A befogadó gondolati - érzelmi azonosulását segíti a római, a
középkori páncélos vitéz, a barokk huszár és a háttérben el-
helyezett a modern kor lovasának művészi megfogalmazása is.

Városunk egyik kiemelkedő műalkotása a Városháza fogadóterén
álló négyalakos szoborkompozíció. Alkotója Körössényi Tamás
szobrászművész. Története az un. Kupai Kut legendájához kap-
csolódik. A kut a középkori Szombathely Főterén állt, amely-
nél városi polgárrá avatták az ifjakat.

A polgáreskü megerősítéseként minden leendő polgárnak innia kellett a kut vizéből.

A négy alak megformálásában Szombathely két jeles korszaka - a római és a barokk - érződik.

A kuthoz kapcsolódó műalkotás a városplgárrá avatás szertartásának felidézésével az örök megújulásnak állít emléket.

A nemzedékváltásnak éppugy jelképe, mint a várossá érés folyamatának.

A további műalkotások közül említést érdemel még Potyondi Margit térelváltatója /fa/, Tóth Emőke szobrászművész kétoldalas Hild érme, L.Szabó Erzsébet iparművész egyedű lámpatestei, népköztársaság és városcimerei, a tanácsteremben látható nagyméretű üvegkompozíciója, Paizs László iparművész városcimeres ajtó-tólópajzsai, Tornai Endre András és Petrilla István népköztársaság cimere, valamint Barabás Lajos krómaccél városcimere, amely az épület homlokzatán látható.

A Városháza hivatalos átadására 1983. február 18-án 11 óra 30 perckor kezdődött ünnepi tanácsülésen került sor.

Egyéb kiegészítő adatok:

1./ Vas megye Magyarország területének 3,5 %-a /3.300 km²/ itt él az ország népességének 2,7 %-a /284 ezer fő/.

Mint hazánk legnyugatibb fekvésű megyéje Ausztriával és Jugoszláviával határos.

A lakosság 3,5 % /10.000 fő/ szlován, horvát és német nemzetiségű.

A megyeszékhely lakossága 85 ezer fő, itt él a megye lakosságának 1/3-a.

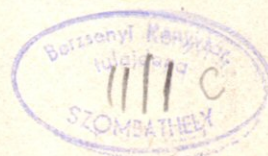
A mai Szombathely dinamikusan fejlődő nagyváros. Ipari város, az iskolák, közművelődési és a művészeti intézmények megyei központja.

2./ A városházához kapcsolódóan:

- 10 szakigazgatási szerv van
- 157 fő dolgozó van /ebből 30 fő 30 év alatt/
- Párttag 45 fő
- KISZ tag 28 fő
- Átlagbér /tisztségviselők nélkül/: 6.067 Ft/1986.
- Átlagbér 1987. április 1-től várhatóan 6.370 Ft.
- A tanácstestület 65 tagu, negyedévenként ülészik.
- A VB testület 11 tagu, kéthetente ülészik.
- A tanácsterem 156 személyes.
- A VB-terem 23 személyes.
- A házasságkötő terem 70 személyes.
- Házasságkötő goblein: 705 eFt.
- Váró Márton fadombormű: 552 eFt.
- Szombathelyi polgárok /fogadótéren/: 1.673 eFt,
- Mészáros pannó /VB-terem/: 321 eFt
- Krómacél városcimer: 267 eFt
- Hild érem: 90 eFt
- Műalkotás összesen: cca. 4 mill.Ft.

- Épületkiviteli költség 106,3 mill. Ft /konyha nélkül/

berendezés költség	3,0 mill.Ft
gép, műszer - " -	3,0 mill.Ft
egyéb - " -	0,5 mill.Ft
műalkotás - " -	4,0 mill.Ft

1987